

Nemoc a karma. Azael. Svět je májá

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Berlín, 30. října 1911

Ponoříme-li se do svého vlastního nitra, nalezneme zde mnoho bytostí. To nám bude možná zprvu připadat podivné, čím dále však pokročíme, čím více se naučíme pohlížet do duchovních světů, tím více uvidíme, že na nás pracuje množství duchovních bytostí, často proto, aby vyrovnaly zkázu, kterou ve své pošetilosti pácháme.

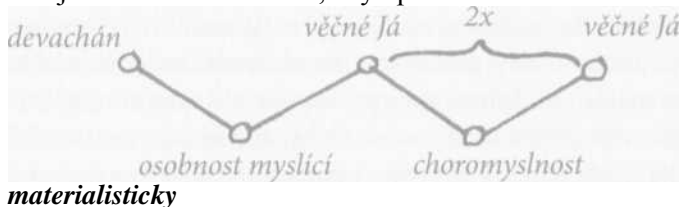
Položme si nyní otázku, odkud se bere nemoc. Víme, že každá nemoc má vedle fyzické příčiny také příčinu duchovní, kterou musíme hledat v nemorálnosti, vášních nebo jiných pochybeních v této, většinou však v předchozích existencích. Překonání každé nemoci uvolňuje síly, což ovšem neznamená, že by člověk měl nemoc co nejvíc natahovat, aby rychle pokročil dopředu, nýbrž každý musí na svém místě učinit, co je třeba, aby se záhy uzdravil. Pokud je ale tři měsíce nebo tři týdny nemocný, má to považovat za karma a trpělivě a vyrovnaně snášet.

Nemoc je však ještě z jednoho důvodu něčím blahodárným. Počínaje lemurskou dobou, po celé období Atlantidy, až do mystéria na Golgotě, klesalo lidstvo stále hlouběji do hmoty. A tím, že se řídíme svými vášněmi a pudy, bychom museli klesat stále hlouběji, museli bychom být stále více odváděni od cílů, jež jsou nám vytýčeny božstvem.

Je to právě nemoc, která tento impuls směřující dolů, dá se říci, zvrátí a dá nám opět směr vzhůru. Dnešní školská věda odsuzuje theosofické nauky jako bláhovost; jen si však vezměte do rukou

takovou knihu, jako je Janovo evangelium nebo nějaká theosofická kniha, a uvidíte, jak oživujícím, osvěžujícím účinkem působí, zatímco materialistická či monistická kniha nechává duši okorat a vyschnout. A protože tímto čistě materialistickým myšlením jsou síly pouze spotřebovávány, bude následným jevem v příští existenci to, že takoví lidé budou postiženi jistou choromyslností. Jejich mozek bude mít podobu úplně houbovitě, vodnaté hmoty; budou chtít myslet, ale nebudou moci. Tato choromyslnost je dobrodiním; zabrání totiž tomu, aby tito lidé bez pomoci klesli na dno. Neboť díky tomu, že v jedné existenci nastane choromyslnost, a mozek tedy zůstane uchráněn před materiálním myšlením, může věčné Já v devachánu pracovat na bytostném jádru a ovlivnit ho tak, aby opět směřovalo vzhůru.

Vy všichni jste již zjistili, nebo ještě zjistíte, že se člověk v meditaci cítí zcela odpoutaný, éterné tělo se rozprostírá, člověk se cítí vynášený do vzdálených hranic světů - náhle se však zase cítí jakoby připoutaný k tomuto světu, nemůže se od něj odpoutat, vězí v něm jako ve svěráku. Tak je to v pořádku. Je to naše karma z dřívějších inkarnací, která nás tak svírá. Kdybychom v důsledku cvičení hned vystoupili do duchovního světa, aniž bychom si odžili svou karmu, byl by důsledkem hluboký pád. Vůdcem zástupů, jež nás pevně poutají k Zemi, je Mehazael. Toho poznáme, když sestoupíme do svého nitra, právě tak jako Samaela, Azazela a Azaela. Pak skutečně poznáme, že naše nitro je polem působnosti démonů: „A jejich počet je legie!“, jak se praví v Bibli.

Na naší esoterní cestě máme tyto bytosti poznat, abychom se stávali rozumnými a pozvolna jim odrůstali. Azael působí tak, že vyrovnává to, co vzniká v důsledku nevnímavosti vůči duchovnímu světu. Když si osvojíme vyrovnanost, převezmeme Azaelovu práci.

Vyrovnanost ovšem znamená: nejásat radostí, ani si nenaříkat v bolesti, nýbrž ve všem uznávat realitu karmického působení. V myšlenku karmy nemáme jen teoreticky věřit, nýbrž ve všem, co nás potká, máme cítit, že působí karma. Mezi stupni křesťanského zasvěcení je to stupeň bičování, to znamená být vyrovnaný a klidný vůči veškerému utrpení, všem bolestem života, které na nás dopadají jako rány bičem, a vědět, že jsou podmíněny karmicky. To je pravá vyrovnanost.

Víme, že fyzický svět je jen zrcadlovým obrazem astrálního světa, ovšem takovým, že se v něm všechno ukazuje obráceně. K tomu, aby v nás mohla působit slova „Svět je jen májá“, je nesmírně důležitá tato meditace:

Všechno, co máme kolem sebe, je tu vlastně obrácené. To, co vidíme [jako směřující] shora dolů, je tu vlastně zdola nahoru. U rostliny je kořen vlastně nahoře a květ dole. Hvězdná obloha, kterou máme před sebou, je výsledkem [působení] duchovních bytostí, jež jsou ve skutečnosti činné za námi. Tón, který slyší levé ucho, přichází zprava. Musíme se vžít do těchto skutečností, a to i u opačných barev: u člověka, který má červená místa, si musíme představovat, že jsou zelená; anebo to, co vyčnívá v podobě končetin, si představovat jako vchlípeniny. U rostliny si její zeleň představujeme jako růžovofialovou, hnědý kořen jako tmavomodrý. Všechna tato cvičení máme provádět s úctou a pokorou. To je vůbec pocit, v němž smíme doufat, že se přiblížíme k božstvu světa, neboť pouhým myšlením zůstane Bůh jen abstrakcí. Prožhněme své myšlení úctou, pokorou, oddaností - pak smíme doufat, že pronikneme do duchovního světa.

GA 266/II